

points over landsgennemsnittet, udgør statstilskuddet 10 pct. af de beløb, hvormed beskatningen ligger over landsgennemsnittet. Ligger kommunens skatteprocent mere end 3 procentpoints over landsgennemsnittet, udgør statstilskuddet 10 pct. for de første 3 pct. over landsgennemsnittet og derefter 60 pct. for yderligere udskrivning.

Hvis en kommune har et skattegrundlag på 8.000 kr. og en skatteprocent på 20 (landsgennemsnit 18 pct.), udgør statstilskuddet 10 pct. af 160 kr. = 32 kr. Er kommunens skatteprocent derimod 22, udgør statstilskuddet 10 pct. af 240 kr. + 60 pct. af 80 kr. = 72 kr. pr. indbygger.

Det bemærkes, at sådan regulering for lav beskatning og tilskud ved høj beskatning ikke finder sted, for så vidt angår skatteudjævningsstilskuddet til landstingskommunerne, der tidligere er beskrevet i svaret på et af udvalgets spørgsmål.

Spørgsmål 5:

Udvalget udbeder sig ministerens kommentarer til vedlagte udtalelse fra den socialdemokratiske folketingsgruppe vedrørende byrdefordelingsreformen (optrykt som bilag 3).

Svar:

Indledningsvis skal det fremhæves, at de af reformforslaget omfattede refusionsnedsættelser ikke — som nævnt i udtalelsen fra den socialdemokratiske folketingsgruppe — i særlig grad vil belaste de kommuner, der har en relativt kraftig befolkningsstiltvækst. Tværtimod er der — når der bortses fra hovedstadsområdet — en klar tendens til, at nedsættelsen af lærerløns- og vejrefusionen vil ramme hårdest, både pr. indbygger og i forhold til beskatningsgrundlaget, i landkommunerne. Det er noget vanskeligere at udtale sig præcist om virkningerne af nedsættelsen eller afskaffelsen af de mange små refusioner, jfr. svaret på udvalgets spørgsmål nr. 2 i skrivelse af 23. april 1969. Den særlige belastning af landkommunerne opvejes dog i visse dele af landet af den udlignende effekt af statens overtagelse af de udgifter, der hidtil har været fordelt over mellemkommunal refusion.

Landkommuner på øerne og i et vist omfang også i Østjylland har, bl. a. i kraft af relativt store ejendomsværdier, hidtil været

belastet med et større tilsvarende til refusionsforbundet end byerne, herunder byer i vækst. Ved fritagelsen for dette tilsvarende afdæmpes virkningerne af den ekstra belastning, som refusionsnedsættelserne indebærer.

Landkommuner i Nord-, Midt- og Vestjylland, der bl. a. har relativt lavere ejendomsværdier og derfor et lavere tilsvarende til refusionsforbundet, opnår ikke samme lettelse som byerne ved statens overtagelse af den mellemkommunale refusion, hvorfor omlægningen uden generelle tilskud især vil ramme disse kommuner hårdt.

Denne forskel mellem de østlige og vestlige egne af landet kan bl. a. ses af kolonne 4 i tabellerne 8.1-3 i indenrigsministerens skrivelse til udvalget af 7. marts 1969, hvoraf det fremgår, at kommunerne i Præstø-Maribo amt før de generelle tilskud alle får en stort set ensartet lettelse af den primærkommunale beskatning, medens mange landkommuner i Ringkøbing-Thisted og Ribe amter uden generelle tilskud får en øget udskrivning til primærkommunale formål.

Den udlignende effekt af reformen som helhed fremkommer gennem de generelle tilskud: skattegrundlagstilskuddet til amtskommunerne samt areal/indbyggertilskuddet og tilskuddet til vanskeligt stillede primærkommuner.

Som anført i indenrigsministerens svar på et af udvalgets spørgsmål, jfr. skrivelse af 7. marts 1969, bevirker den særlige struktur indenfor hovedstadsområdet, at reformforslaget i dette område ikke har samme virkninger som i det øvrige land. De særlige virkninger i hovedstadsområdet vil imidlertid blive afbødet ved ændringsforslaget om tilvejebringelse af en særlig økonomisk udligningsordning for dette område.

Til den af den socialdemokratiske folketingsgruppe fremsatte skitse til et alternativ til regeringsforslaget bemærkes følgende:

Ad A. Problemerne omkring opgavefordelingen mellem staten og kommunerne vil næppe være endeligt afklaret før hen i 1970'erne. Det må på baggrund heraf anses for betænkeligt at lade byrdefordelingsproblemerne henstå uløste indtil da. Det fremsatte reformforslag er at betragte som en første etape, der senere må videreføres bl. a. i takt med opgaveoverførslerne.